

Fr. R. Kreutzweidl oia.
Eesti NSV Riiklik
Reasatirkõnu

2022

14. aastakäit.

Ühik number 10 kor.

Meie Marts

Tellimise hind kättesaatmisega aastas 4 r. 50 L.,
6 kuu eest 2 r. 30 L., 3 kuu eest 1 r. 20 L. Toime-
tusest ise ära viies: aastas 3 r. 50 L., 6 kuu eest
1 r. 80 L., 3 kuu eest 90 L. Ilmub iga laupäeval.

Toimetuse ja talituse:

Tallinnas, Harju ja Rütüli uulitsa nurgal nr. 46/15,
"Leaduse" raamatulaauluses.

Adress Wene keeles kirj- kui ka raskatirjabele: r. Ревель.
Журналъ „Мейе Марць“.

Tarvitamata jäänud sühemad kirjikirjad hävitatakse ära, kui tagasi saatmise's märkisi suurde lisatud ei ole. Kirjatöödel peab
saatja täielik aadress ja nimi peal olema.

Nr. 50.

Laupäeval, 1. (14) augustil 1915.

Nr. 50

Surmawalt haawatu. Wereshthagini maal.

Alumine rida: Johannu Adolw, Wöruft, Jaan Altiimann, Tallinnast. Ülemine rida: Jaan Geer ja A. Paal. Teist korda sõjawäljal. J. Altiimann teist korda haawaga parandamisele lastud.

„Lord.“

Lugu karust.

Loomadetaltfutajanna Arabella loomademajas oli wähe loomi: tiiger, paar leopardi, paar hunti, tosin ahwi, wiis papogoid ja, — tähtsam punkt loomademajas — perekonna-puur löwi, panteri, hiilane ja wana suure karuga. Karu nimi oli Lord.

Ta oli Kaukasia tõugu, pika hõbe-pruuni karwaga, nudide kõrwade ja pika punase teelega, millega ta alati oma rauast puuri lakkus. Silma peal oli tal arm piitsa-lõögist.

Arabella isa, Johannes Erber, oli Lordi Tiflifest otnud, kui wiimane kõigest seitse kuud wana oli, ja oli tema eest poolteist rubla maksnud.

Lord kaswas Arabella perekonnas wabaduses üles, kuni politsei nõudis teda puuri panna wõi ahela otjas pidada, sest ta oli siis juba kaheaastane ja paras suur karu. Siis wõttis Johannes Erber nõuks üht naljakat puuri teha ja mahutas sinna Lordi, noored löwid, hiilane ja hundi.

Arabella ema oli ammu ära surnud. Arabella oli kahelks aastat wana, kui oma isa loomadetaltfutamisest aitama hakkas: hoidis hüppe-rõngaid, pani istmeid paigale ja rawitkes loomast, kui mõni neist juhtus wähest haigeks jääma. Kõige sagedamine jäid löwid haigeks, nii et neid kastor-õliga arstina pidi. Seda toimetas Arabella. Alma et sugugi hitmu oleks tundnud, tegi ta löwi löwad lahti ja walis sinna tubliste kastori . . .

Ainult Lord ei wõinud kastori sugugi sallida. Ta weerles ja keerles mööda puuri, komistas teistest loomadest üle, kuni wiimaks Arabellal, kes tema selgas istus, korda läks tema lõugast lahti teha. Erhawiks kastori wõtma sundimise eest lakkus Lord keelega, mis kastorist tubliste libe oli, Arabella nägu.

Arabella lõi teda, näpistas tema nudi kõrwast; kuid see, nagu näha, tegi karule ainult meelehead.

Niiwiisi, oma naljakalgete sõprade kestel, oli Arabella heaks plitaks ja wiimaks ilusaks neuiks stgunud.

Selle ajaga oli palju muudatusi juhtunud. Kolm korda oli perekonna-puuris löwist wähetatud, lõppes ka hunt, uuest löwist hammustatud, ära ja tema asemele pandi üks

uus hunt. Ka panter lõppes kopsuhaigusesse ära. Endistest loomadest olid ainult Lord ja hiilane järele jäänud.

Johannes Erber hakkas wanaduses wiina pruulima ja tegi loomadele palju ülekohtu taltfutamise juures. Ta peffis neid armuta ja tortis rauaga. Kõige rohkem peffa sai, mine tea mispärast, Lord; harwa juhtus ta päew, mil tema tükki kõrwa eht tükki nahka ei laotanud.

Semalt nõuti wõimatuid asju: et ta pea peal tamme kaswataks, eht läbi kitsa põlewa ratta poeks. Ja kui ta siis ükskord Lordile piitsaga armi filma peale lõi, jäi Lord nukrats. Ta laotas oma elawuse. Tundidekaupa istus ta wagusalt, efineste jalgadega tagumisi kinni hoides ja peaga, kui fellatriliga, edasi-tagasi dõtsutades.

Johannes oli oma tütre wastu wäga kuri ja wähest, joobnud peaga, wähetas ta tütre loomadega ära ja Arabellale said piitsahoobid osaks . . .

Lord hakkas Johannes tiigrid taltfutama. Ta oli neid hiljuti Hamburist otnud. Tiigrid olid kaheaastased, tugewad ja wihased. Esmalt kartsid nad wanamehe julgust, kes palju ei kõnele, waid iga wäiksema wastupanemise korral oma rasket piitsa keerutas.

Sirmunult katustwad nad aru saada, mida tema neilt nõuab, ühtlasi piilusid nad järele, kas mingit moodi oma wangistuse ja peksmise eest kättemaksta ei saaks; kuid iga wäiksema kui liigutuse juures pani Johannes neid tähele ja iga wäikse wastuhakkamise juures ootasid neid terawad rauast orad, mida Johannes ja tema abilised käes hoisid.

Kui wastuhakkamine liiga karedawaks kippus minema, lasi ta paar pantu oma rewolwrist õhtu, — ja tiigrid olid rahustatud.

Teise nädala lõpul lõi üks tiiger, hoopidest eemale pörgates, ta kogemata sabaga pilaki. Teine tiiger hüppas ligi ja hammustas teda. Were haifu ja wõitu tundes kargasid mõlemad tema kallale . . .

Mõne minuti pärast oli Johannes Erberist ainult mõni tükk liha järele jäänud.

Arabella nägi seda. Ta seisis üsna puuri ligidal, aga isat päästa oli temal wõimata.

Isa ei lastnud teda ialgi tiigritele ligi, ja nõnda ei suutnud tema tiigrite peale kõigewähemasti mõju awaldada . . .

Kui Arabella loomademaja omale oli pärinud, reisis ta Wenemaal ühest linnast teise.

Loomast oli tal nüüd wäga wähe, uusi polnud ta juurde otnud; nii et, minu jutu aegus, temal peale perekonna-puuri suuremat midagi järele polnud jäänud.

Ja turb surm oli Arabella peale sügawaste mõjunud; ta tarwitas oma piitsa kühimine kui tarwis; ta wanale Lordile ei andnud ta armu, eht see küll ilmasüüta oli.

Sellel ajal, kui mina temaga tuttawaks sain, oli perekonna-puuris suurepäraline löwi, musta lakaga. Ta oli wäga salakawal ja suure waewaga tuli teda taltfutada.

Arabella oli siis kolmkümmend aastat wana. Ta oli keskmise kaswuga, tugewa kehaga, laia rinnaga, musta silmadega ja punakate juustega, ning awaldas iseäranis noorte meesterahwaste peale suurt mõju. Tema ilusad huuled waatasid külgetõmbawalt; kõrge otfaesine, kõrgele tõstatatud pea, julge waade rääkisid kindlast, wääramatast ise-loomust.

Kui etendust ei olnud, oli ta rahuloldawalt riides: walge bluuse, nõõristi täis õmmeldud, nende wähest oli uurrifett näha, mille ühte otja löwiküüned olid kinnitatud. Walge kübar, natuke ülespoole pööratud äärtega ja mõne punase sulega, oli temal kõwaste punaste juuste peale surutud. Ühikite Inglis jakk, kõrgeid kollased kingad ja — piits peos . . .

Mina olin siis weel üsna noor ja minu meelest oli see kõik wäga ilus . . . Ja, kui ütelda tohin, olin teda natuke armastama hakkanud ja pühendasin kõik oma waba aja temale . . . Teist romani mul ei olnud, ja ka tema wastas minule wäga wiisakalt.

Mina teenisin sel ajal Wolga ääres ühes üksikus linnas ja sain Arabellaga kufagil restoranis tuttawaks.

Pealeõunat astusin ma rõdu peale ja nägin: ühe laua ääres istub keegi imelikult riides naisterahwas. Jalg oli temal, nii kui meesterahwal, üle teise jala; üks käsi oli

Küünarnukiga lauale toetatud ja hoidis pead üleval, teine käsi oli puuvas. Laual olivad mõned eine jäänused näha: pudel sooda-wett ja konjakit ning piits, mille pea briljantidega kaunistatud.

Tema lähedalt wiis uks aeda. Ma tarwitaksin seda selleks, et teda ligemalt näha, ja ligemini trepile kui oleks mul nõu aeda-minna.

Selgamaal filmapilgul lastis tema ennast tooli leeni najale. Ta mustad, läikiwad filmad mõõtsid mind pealaest jalatallani, rooja huuled tõmbasid naerule. Käte liigutusest läksid nõõrid rinna peal-pingule. Ta waatas naerdes minu peale, kui oleksime meie juba ammugi tuttawad olnud.

Mina naeratastin. Tema rääkis:

— „Teie olete siit linnast?“

— „Ja.“

— „Kuradi igaw. Mina olen Arabella. Istuge.“

Mina esitelesin ja wõtsin pakkumise wastu.

— „Tahate konjakit? . . . Loll linn! Teie põlete läbi. Siin ei ela mitte inimesed, waid puuhalud. Sei, kellner! . . . Klaasi täis!“ . . .

Kuni ma sõin, lorastime meie. Tema sõimas linna, naeris, tagus ruskilaga wastu lauda. Siis läksime loomade majasse, mille lipp aatafia pööfaste wahelt paistis. Loomamaja ei awaldanud minu peale mingit mõju, aga mina piilidsin unistest loomadest waimustatud olla.

— „Kes on teie waenlane?“ küsisin mina Arabellalt. „Sgas loomademajas on taltjutajal üks waenlane. Kes teil siin on?“

— „D, teie ei ole veel etendusel olnud, sellepärast ka küsite. Aitab juba ühest korraški vaatamisest . . .“

Rende sõnadega astus ta perekonna-puuri juurde.

— „Prints! . . . Prints! . . . tule siia, tule! . . . D, minu armsam, tule! Noh? . . . Prints!“ . . .

Lõwi liigutas ainult kõrwa. Ta lamas poolkinniste filmadega ja oli pea käppade peale toetanud. Hüäne magas. Lord istus nurgas ja wangutas pead, nii kui harilikult. Panter käis mööda puuri edasi-tagasi.

Arabella häält kuuldes tuli Lord trellide juurde ja hakkas ühte trelli lastuma, panter sirutas selga, liputas saba ja waatas perenaise ning siis minu peale.

Minult lõwi ei tahtnud midagit teada. Aga waewalt oli Arabella teda raudoraga puudutanud, kui ta koleda mõirgamisega üles kargas ja hambad paljaks ajas.

Arabella naeris.

— „Näete nüüd, kes on mu sõber? . . .“

D, tema peab minuist lugul Lõwi, Prints?“

Arabella wõttis ora. Prints kargas wastu puuri ja siis tagasi, mõrises ja ajas kawat püsti.

Minu silda läks araks.

„Kas teie tõega tema juures puuris käite? . . .“

„Kas korda pääwas. Teie jaoks teen ma erandi ja lähen kolmat.“

„Kuda? . . . Millal? . . .“

„Praegu.“

Arabella hüüdis teenijat ja rääkis temaga midagi.

Teenija, kollaste wurrudega wanas kiiti ülikonnas mees, seadis trepi üles ja keeras ukse lukust lahti, millest läbi lõwipuuri pääfeda wõis.

„Kulge, Jumala pärast, ärge tehke seda!“ — palusin mina. „Ma tulen parem etendust vaatama. . . Waadake, kui wihane tema praegu on!“

Arabella hakkas waljuste naerma ja lasi selle juures tats rida tugewaid hambaid näha.

Saawatud Eesti sõjamehed Permi hospitalis.

I. Weodor Lemann, Hädemeeste w. Pärnu kreisist II. Jakob Wint, Leewi w. Jurjewi kr. III. Eduard Koostenberg, Sangastest, Jurjewi kr. IV. Kristjan Kuusik, Ahja w. Jurjewi kr. V. Hans Print, Saue w. Tallinna kr. VI. Mihkel Koppel, Pihla w. Saaremaa kr.

— „Ah, kui pai-poiss teie olete! . . . Teie kardate minu eest? . . . Teil on kahju kui Prints mu nahka paneb? . . . Kuid rahwas arwab wastuotsa ja armastab, et loomad tigidad oleksid ja mind hammustaksid. Ja muidu, mis lõbu oleks etendust waadata? . . . D, Prints on tubli lõwi! . . . Ta kaswatab mu kukurt! . . . Ilma Printsi oleksin ma juba ammugi nälga surnud ja kanaprae söömise jäele jätnud! . . . Sa—ha—hal! . . .“

Ma märkasin, et lõwi rahutumaks läks neid ettevalmistamisi nähes. Hirm rõõmsa noore naisterahwa eest, kes, nii kui näha, hädadohtu tähele ei pannud, sundis mind tema käest kinni haarama.

— „Noh, olge nii head ja ärge minge nüüd mittel! . . . Mina ei tahaks mitte õnnetu juures süüdlane olla! Ma tunnen, saate aru? — ma tunnen õnnetu ette! . . .“

Tema waatas lõwi poole.

— „Prints, on see tõsi?“

See mõirgas ja näitas hambaid.

— „Näetel! . . .“

Arabella kortsutas kulmu. . .

— „Mina ei lähe mitte teie, waid oma pärast. Kui Prints niimoodi ei hullaks, ei puutuks mina teda ja kätte maksmata niisugust asja ei wõi jätta. Tema arwab muidugi, et ma teda kardan, aga see wõib wiimaks hädadohtlikuks minna . . .“

Franz! . . .“

Franz ulatas piitsa. Ta waatas minu peale pahase pilguga, minus kui õnnelikku perenaise austajat aratundes.

Arabella kargas trepist ülesse. Franz lihtas ukse kinni. Sekundi pärast astus taltjutaja puuri.

Rõigepealt algas ta Lordiga etendust. Karu tõusis kätte jala peale püsti ja wõttis Arabella ümber kinni, kusjuures ta ninaga temale näkku lõi. Warsti tõukas aga Arabella karu emale, lõi panterit ja astus Printsi juurde. Lõwi istus ja wehkis käpaga.

— „Seida!“ — hüüdis Arabella. — „Noh? Seida!“ . . .

Ta tõstis kae piitsaga õhku ja lasi sealt Printsi wastu lõugasi langeda.

Lõwi mõrises ja hüppas kõrwale . . .

Uus piitsa hoop tabas teda seljast.

Waewalt suutsin ma seda pealt waadata. Mu liikmed tahtsid kangeks jääda. Franz silitas wurrust.

— „Stoek! . . .“

Perenaise hülidmise peale ulatas see temale ühe kolme hambaga riistapuu. Baewalt sai Arabella selle kätte wõtta, kui löwi juba pikali läi.

— „D, mu armas, miks olid ja nii sõnakuulmata?“ — rääkis Arabella tema peale istudes. — „Noh, suudle mind!.. Baata see herra seal räägib, et sa mind ära sööd . . . Noh, ütle et see tõsi pole! . . . D, mu Prints! Noh, rütem, rütem! Rüttem, Prints, allez! . . . Noh? . . .“

Wärisedes ja nerwikult saba liigutades tõstis Prints pea üles ja laskus wärisewa keelega Arabella nägu. Tema paljad hambad läikisid, wähtawast suust tuli tagasi hoitud urin, mis tulepurkawat mäge meelde tuletas, kuuldawale.

— „Noh, nii, nii, mu Prints! . . . Ei pruugi riielda. Jääme parem sõpradeks. D, mu armas, mu kallis Prints!“ . . . Arabella wõttis tema kaela ümber kinni ja surus tema pea oma rinnale. Silmad waatasid kelmikult minu poole, kui ta teda otse ette suudles.

— „Noh, aitab nüüd küll. Adieu, Prints! . . . Adieu!“ . . . Löwi kargas kohe ülesse.

— „Kuidas meeldib sinule minu uus kübar, Prints? . . . Kus? . . . Seda teenisid sina minule, saad aru?“ . . . Arabella keerles löwi ees. — „Jällenägemiseni, minu armas. . . Ole tark ja ära tee et mina kolm korda päewas sinu juures pean käima . . . iseäranis noorte, julgete inimeste juures-olekul . . .“

Karu kaelustas teda jälle. Arabella patsutas teda, libises tema käppade wahelt ära ja oli wähe aja pärast trepi peal.

— „Fu! . . . Kui närwilik teie olete!“ . . . — naeris ta, minu peale waadates.

Tema seisis minu ees ja seadis kübarat. Paled punetasid, sest et ta wähe ärritatud oli; paha hais oli temale löwi puurist külge jäänud ja löwi karwad rinna peal . . .

Kui mitte Franz'i seal poleks olnud, oleksin ma Lordi eestkuju järele teinud ja temale kaela hakanud.

— „Palju tell on? . . . Neli? . . . D, weel on wara! . . . Lähme paadiga sõitma? . . .“

— „Enesestki mõista . . .“

— „Mina tahan teid raputada, muidu ei meeldi teie minule. Pealegi, olen ma siis awaldanud, et teie minule meeldite? . . . Aga noh, üks kõik, räägitud . . . Franz!“ . . .

Franz ei wiititanud juurdetulemisega. Ta sai käskusi ja meie läksime.

Mina olin rõõmus, et wärske õhu kätte sain sellest hirmsast august, mis hambaid ja küüneid täis oli.

Meid walgustas päike — hele, juumikuune . . . Kaugel hiilgas Wolga, paadikeste ja laewadega.

Mina ulatasin Arabellale käe, ja pöörasime ümber balagani nurga, mis loomade ja lindude pilta täis riputatud oli.

— „Miks teie nägu krimpsutate? Kas minule Printsi haisu on juurde jäänud? . . .“

— „Bole wiga . . .“

„Mina olen nõnda ära harjunud, et ma seda tähelegi ei pane. Teie peaksite lõhnaoli andma . . . Noh, ja linn! . . . Meesterahwad! . . . Olete näinud? — tühi! Ainult etendusele ei tea kudas weel tulewad. Enamaste kõik on soldatid ja poesellid. Isegi ohwitserid on wähe. Raiped! Kõik kohad on tühjad. Kurat wõtaks, miks ma siia sõitsin! . . . Oskte mult üks ahw ehk papugoi ära. Ma teie käest palju ei wõta. Wõi tahate Printsi? Noo, Prints on kallis. Mina ise maksin tema eest kasktuhat marka. Nüüd on tema taltutatud ja alla künnetuhande teda müüa ei wõi! . . .“

— „Mina maksasin beameesega kümnetuhat, kui teie ülepea tema juurde ei lähete, aga kahjuks pole minul nõnda palju raha.“

— „Teiesugustel on ainult wiina tarwis raha. Fu! kole! Mina läbi suri minu isa . . . Aga Printsi ma ei müü ka kümnetuhande eest. Mis halkan ma ilma Printsi teiega? . . . Ta on hea löwi. Printsi läbi üksi teenisin ma Dschni-Nowgorodi laadal tubat rubla. Reegi kaupmees wedas kihla, et mina Printsi peost lihaga ei sööda. See oli küll kardetaw, aga ma wõtsin kihlweo wastu. Prints sõi kaks portsjoni, ja kui ma mitte kohe ära poleks läinud, oleks tema mind kolmandaks portsjoniks wõtnud. Kaup-

mees pani mind liha wällesteks lükkesteks lõikama . . . Ta istus puuri ligidal tooli peal ja kirus kui woorimees. Mina panin ta aga maksma, sest et seal pealtnägijad oliwad . . . Reegi polkownik ähwardas, et kui kaupmees kohe ei maksa, siis teda lõwipuuri wiskab ja kaupmees andis jada rubla. Zme, et ma weel wihatusus nutma ei hakanud! Niisugune nummer ainult saja rubla eest! . . . Koer! . . . Siga! . . . Ma saatsin ta koju raha järele.“

— „Ja teile meeldib niisugune elu?“

— „Sunnen ma siis midagi teist? Peab leiba teenima. Ma teenin üsna heaste rublat nelisada-wiisjada kuus. Teisel, minu asemel, oleks juba ilus kapital . . . Minul on aga briljantidgi wõltsitud . . . Fu—u! . . . Palaw.“

— „Selge, mademoiselle Arabella, on Prints tõega kardetaw?“

— „Broowige tema juurde minna.“

— „Ma tean, et ta mind lõhki kujuk, aga miks tema teitesse ei puutu? . . .“

— „Warsti, warsti, oodate aga natuke, puutub tema ka minusse.“

— „Kuda teie seda teate?“

— „Miks ei tea, ma näen. Kui rahwas seda teaks, ta täidaks tsirkuse. Kuid ta ei usu, mõtleb — niisamuti . . . Lollid!“

Minule tulid Printsi kollased filmad meelde, kui ta oma araminewa perenaise järele waatas . . . See sala-tuli, see waade, täis wihkamist, sundis mind imetlema mitte wähem kui tige mõirgamine.

— „Teie teate seda, — ja lähete ikka tema juurde? . . .“

— „Olen ma siis parem selleks? . . . Kuid mul on üks lootus, et ta mind surnuks ei näri.“

— „Mispärast?“

— „See on minu saladus.“

See saladus tuli warsti awalikult.

Kõik oma priipäewad pühendasin ma Arabellale.

Prints oli tige, nii kui ennegi. Üle keppide ja rōngaste ta ikka hiipas, aga pikali heitis ta suure waewaga.

Kord, enne etenduse hakatust, läksin mina Arabella riitapanemise tupp.

Ta istus lühikestes sinisest siidist riides peegli ees ja seadis auhindasi rinda. Ta nägu oli kahwatanud ja tõsine.

— „Pea walutab,“ — ütles ta tahtmata, minu terwise järelepärimise peale; siis lükkas ta jalaga tamburini, millega ta puuris tantsis, kõrwale. — „Minu himu on sellest täis! . . . Kurat neid wõtaks! . . .“

— „Keda?“

— „Kõiki, kõikidest on minul himu täis, loomadest ja inimestest! . . .“

— „Ka minust?“

— „Ka teiest. Müüin oma loomademaja ära. Awan õllepoe, ehk lähen mehele . . .“

— „Kas teie tõega kõiki oma loomasi maha jätta mõtlete?“

— „Ta mõtles.“

— „Noh, Lordi jätan, mina olen temaga seltsis üles kaswanud,“ — ütles ta kui wabandades.

— „Palju tell on?“

— „Kahelks.“

— „Paras aeg.“

Kahwaruumist kostis wali hüüdmine ja jalgadega trampimine. Arabella nägu muutus tigidaks.

— „Kõhe, kõhe! . . . Tulen! . . . Loomad niisugused . . . Noh, jällenägemiseni.“

— „Peale etendust sõidame linnast wälja?“

— „Ei tea, wõib olla . . .“

— „Kuda nii, mispärast?“

— „Ah, ärge küsige! . . .“

Ta kehitas õlasi ja läks puuride poole. Mina läksin kaheldes temale järele.

Arabella oli alati julgelt Printsi taltutanud, nii et ma arwama hakkasin, et wõitlus nende wahel sugugi kardetaw ei ole.

Rahwast oli rohkestes enamaste töölisi.

Arabella teretas kõiki peanikutamisega ja astus wälja.

Prints ei pugenud täna mitte nagu harilikult nurka, waid hakkas puuris möl-lama, oisefui sellega ütelda tahtes: „Parem ärge pahanudage mind, wõi mui-du juhtub midagi niisugust . . .“

Arabella löi teda piitsfaga ja sundis nurka minema. Siis algas ta hundist ja hüünest peale, tegi panteriga, siis . . . selle asemel, et Printsiga nummert alga-da, hüüdis ta Lordi.

Lord tuli tagumiste jalgade peal feistes, tema nummer, kui nali, oli alati wiimane olnud.

— „Jätab ta täna Printsi järele?“
— mõllesin mina ja waatasin rahutu-malt seda pealt.

Lord näitas kõit rõõmsalt: kuidas ilusad neid jalutawad ja kuidas joobnud mees lamab . . .

Arabella filitas teda ja pani oma kõrwale istuma.

— „Prints! . . .“
A! . . . Hakkab, hakkab midagi kohu-tawat . . . Ra rahwas märkas seda jv hoidis hinge tagasi.

— „Tule, tule, minu armsam! . . .“
Roh? . . . Prints! . . .“

See aga istus nurkas, pööras oma pea kõrwale ja tegi kui ei kuuleks midagi.

Arabella istus pörandale ja pööras selja Lordi poole. See ajas molad torusse ja ei wiitanud tema pead mu-tutamast.

— „Roh, Prints, tule siia, tule! . . . Saa targemaks.“
Prints ajas kõrwad kikki ja hambad paljaks.

— „Stoek!“
Teenija ulatas kolmehambiku. Arabella sirutas selle kui mööga oma ette wälja . . . Ei mõjunud! . . .

— „Üks, kaks, kolm! . . .“
Kolmhambik hakkas löwi laska kinni. Löwi mõirgas, ta karw tõusis püsti . . . Ta tõstis jalga ja keerutas sabaga.

Järsku wiskas Arabella kolmehambiku enesest eemale . . . Wihapuna kattis tema nägu. Hulljulgusega läks ta Printsi ligi, haaras tema laskast kinni ja tiris ta wägise oma poole.

Löwi kargas püsti. Ta raske käpp wilkatas õhus, kuid Arabella hüppas kui uss kõrwale ja löi temale kõigest jõust rusikaga wastu nina.

See taganes. Ta oli arats läinud. See naljakas ole-wus, palja käewartega ja rinnaga, hulljulge, paenduw kui teras, wihaft wälkuwate filmadega — paralisferis tema taht-misewõimu.

Kuid sel filmapilgul komistas Arabella, alati wastikult hülguma hüäne üle, ja see hakkas oma ilma hammasteta suuga temale jalasäärde kinni.

Ta keeras ringi, ja siin tuli, mida kõit ootasid ja mille peale lootsid . . .

Prints kargas ettepoole. Ta käpp langes Arabella õla peale — ja wiimane kukkus, kui niidetud. Lähemal filma-pilgul istus löwi tema peal, ta hambad löid Arabella külje sisse ja kiskusid sealt terwed tükkid liha lahti, küümed kriimus-tasid temal selga.

— „Lord! . . .!“ kostis lämbuw hää. Ei jõudnud weel rahwas karjatada, kui juba pilt muutus.

Koleda mõirgamisega kargas Lord omakorda löwi kallale ja pigistas teda oma tugewate käppadega.

Seda Prints ei ootanud. Ta tõstis tigidaks saades oma werised lõuad ulesse, aga ka Lord ei tuffunud — ta wõttis Printsi ümber kinni ja liiskas ta eemale.

Mõlemad elukamüarakad hoidsid ühteteist kaenlas. Teenija, kellel mõistus tagasi tuli, jõudis Arabellale kaigast ulatada.

Tema oli weel mõistusel, haaras kaskast kinni ja mõne sekundi pärast oli ta puurist wälja lohistatud.

1. wanem kirjutaja Rosenkranius, 2. Aleksandrow, 3. wanem kir-jutaja Zemer, 4 noorem kirjutaja Pääsuke, 5. Riis, 6. noorem kirjutaja Witterew, 7. Woll, 8. wanem kirjutaja Jakob Warkel. Kõit sõjawäljal.

Rahwa seas algas mäfs. Kõit kartsid ja ruttasid wälja- käigu poole karjudes:

— „Politsei! . . . Arsti! . . . Pögenegi! . . .“

Naisterahwad ja lapsed nuttid. Kui hale oli see pilt! . . . See rahwahulk, kes mõne mi-nuti eest werd näha ihlas, oli nüüd, kus ta seda näha sai, kartlik, julguseta . . .

Käes lihatompu kanda, mis ükskord noor ja ilus naisterahwas oli olnud, polnud wõimalik. Arabella ajetati maha ja jooksti waiba järele.

Wõitlus oli selle aja sees puuris kohutaw. Kumb wõi-dab? Mõne sekundi pärast selgus. Ehk küll wana Lord tugew ja osaw oli, siiski oli temal raske noorest, tugewa-mast löwist jagu saada . . .

Kõrwulufustaw mõirgamine täitis õhku, puur kõikus, kui paat merel.

Ma kiskusin rewolwri ligemale ruttawa politseiniku käest ära ja pöörasin selle Printsi poole.

— „Ärge laske! Ärge laske Printsi peale,“ kõlas minu seljataga tutaw hää.

Ma pöörasin ümber. Seda hüüdis Arabella. Walge, kui lumi, täis punaseid kriipsusi ja plekkisi, oli ta walust wiltu kistud näoga ennast küünarnuki najale ajanud ja waatas wõitlust pealt. Selsamal filmapilgul kukkus ta tagasi.

— „Brandspoit! . . .“ hüüdis keegi. Toodi tuletoorjute shlauh. Weejuga pusrkas puuri, aga heitlewad loomad ei hoolinud sellest midagi.

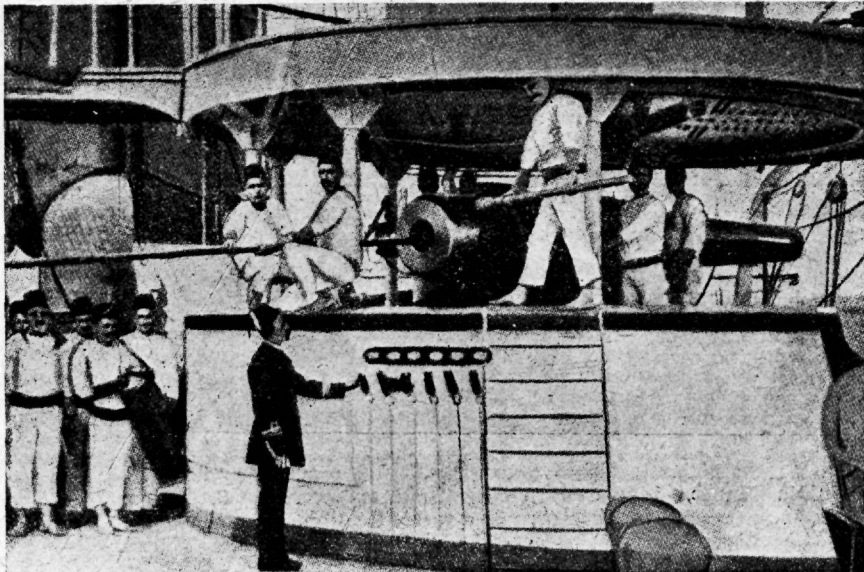
Prints oli juba Lordi oma alla surunud ja kiskus wi-has selle nahka. Weru, weega segatud, jooksis ojaestena mööda libamest pörandat.

Üks teenijatest awas lähemal olewa puuri, millesse üks perekonna-puurist wiis. Teine wõttis raudhaagi, mäsfis selle ümber petroleumiga niisutatud lapi, pani põlema ja hoidis seda Printsi nina all.

See jättis karu rahule. Mõirgamine waitis. Tule eest kõrwale hoides, oli löwi teise puuri taganenud, kuhu juba ammugi teised elajad kartuses olid põgenenud.

Wahetuks langes kinni. Lord piüdis püsti tõusta, aga ei wõinud. Ta häälitfes haledaste ja hoidis käppadega rasteste haawatud kohtasi kinni.

Teenija läks tema juurde, lasi põswili, waatas tema ras-kete haawade peale ja raputas pead. Siis palus ta politsei-ametniku omale rewolwert anda. See andis. Rewolwert kadus karu kõrwa—ja pauk päästis Lordi lõpulikult waewast.

Türgi ristleja peal. Suurtüki kordaseadmine lahingu tarwis.

Ta pea prantfatas puuri trellide poole, filmad olid lahti. Neid kattis arusaamata niiskus... West, wõi pisarad?..

Mina waatafin tema piitsahoopide ja kolmikhambiku armide ja tema nudide kõrwade peale, ning mul ei tulnud naisterahwast meeldugi, kes minu ligidal lamas ja kes mind enese külge oli köitnud, et ta — surija, wõib olla, surnud oli...

Kolme päewa pärast nägin ma Arabellat haigemajas. Esimestel päewadel ei lubatud tema juurde.

Arabella oli mähitud, palawikus, aga mõistuse juures. Kui ta mind nägi, unustas ta oma walu ja naeratas.

— „Olite ootanud?..“

Mina löin käega.

— „Teie olite mõistusetu inimene! Kui teie teadsite, et tema sellel päewal teie kallale kargab, miks läksite siis tema juurde?“

Ta krimpustas nägu ja wastas minu küsimise peale küsimisega:

— „On loomademaja awatud?“

— „Ei.“

— „Kuidas ei, mispärast?..“

— „Ei tea.“

— „On Prints elus?“

— „Ja, tema pole peaaegu sugugi wigastatud.“

— „Lollakad!.. Koerad!.. Mis nemad mõtlewad?!.. Niiud wõib heaste ilma etenduseta teenida!.. Kõik tahawad Printsi näha!.. Delge neile... Ah, nemad... Delge neile, et täna awataks... kuulutused wälja saadetakse...“
„Kuulus Prints, kes Arabella maha murdis...“
Nemad teawad isegi kuidas... Delge Franzile... See loll Amalie ei tea midagi!.. Ma löön kõigil löuad sisse, kui terweks saan!..“

Mina rahustasin teda, kuidas mõistsin, ja töötasin kõik täita.

— „Ja et kirjutatakse... Et sellest kõige Wolga peal kuni Saratowini teatakse...“

— „See küll, aga waene Lord...“

— „Mis Lord, wana karu... Ta töötas juba muidugi waewaga... Peab Hagenbekile telegrafeerima... Niiud tuleb Printsi asemel Pasha... Ta pole veel taltjutatud... Ah, palju tööd!..“

Arst pani tähele, et minu waatamaskäimine Arabellat ärritas ja ruttas mind ära saatma.

Kui meie temaga üksi olime, küsisin mina:

— „Noh, mis temast saab?“

— „Saawad paranewad ära...“

Külje peal on wäike, aga sügaw haaw... Kopsud on haawatud. Teate, löwi küll neid ei ole naljaasjad. Neil on allpool õõnestil, kuhu kõiksugu mustus kogub... Need on kihwtised ja teewad laawa pahaks... Kui palawik wähemale jääb, wõib ta weel terweks saada...“

Mina küsin Arabellat peaaegu igapäew waatamas. Pikkamisi, kuid siiski sai tema terweks.

Loomademaja andis tõega head fissetulekut — ja see rahustas haiget. Ta lastis ennaft üles wõtta, kuida ta wõdis lämb, ja pildi balagani seinale üles riputada. Selle pildi kõrwale, mis wiimast wõitlemist lõwiga kujutas, kus keegi maalder Printsi suurelt, kui elewandi, maalinud oli.

Lord topiti täis ja näidati teda ka kui huwitawat asja. Wäike wig oli aga silmaaukudega, kuid sinna tilgutati latti.

Sellest oli kaks kuud möödas... Minul oli waja ära sõita, ja läksin Arabellaga jumalaga jätmä. Ta istus juba

toolil, aga oli kuiwetanud, kui luukere, aufus filmadega... Jättis minuga lahteste jumalaga, kuid nii kui wõõraga... Palus Saratowis, kuhu mina sõitsin, kuulutused walmis tellida. Mina lubasin ja meie lahtusime...

Rohkem mina teda ei trehwanud... Kuulsin, et oli terweks saanud, oma ametit edasi pidanud ja siis korraga kadunud...

Saigemajast läksin weel kord loomademajasse. Seal walitses tühjus. Nõnda kui ennemalt, karjusid seal papugoid ja tülitsestiwad ahwid...

Printsi asemel istus perekonna puuris Pasha. See oli, nii kui näha, arglik, aga lõbus löwi. Franz ei pannud tema peale juuremat lootust.

— „Liiga wagane,“ seletas tema: „ärrita nõnda palju kui saab — siiski on wähe temal tigeidust... Rahwas nüü sugust ei armasta. Waat Prints—teine asi!.. O, Prints... Tema oli alles löwi!..“

Ja Franz waatas uhkelt sinnapoole, kus Printsi puur seis.

Prints oli niiud lest balagani peapunktiis, ja tema puur oli kõiksuguste kõmutuulutustega üle riputatud.

Mina liginesin.

Prints lamas wagusalt ja oli oma pea käppade peale toetanud, ning waatas teinepoole balagani otja, kus peawäljatäit oli.

Mind ei pannud tema sugugi tähele, ka pead ei pööranud ta, et waadata, kes ligines.

— „Prints!“

Ta ajas filmad pilukile ja tegi tukkuwa näo.

Üigemal seisid Lord tagumiste jalgade peal. Punane lakk hülgas seal aukudes, kus ennemalt filmad olid olnud. Mina waatafin kaua tema peale, mu peast lendasid kõik wiimased siindmused läbi ja ma mõtlesin:

— „Mida nägi omas elus see ilus ja hea loom? Mitte midagi! Ei ühtki rõõmu! Ka isegi päikest ei näinud ta! Lord istus ta balagani buldani all, kord reisis ta kinnises wagunis. Kirjeldamata piinamisi tundis ta rahwa rõõmuks, leiwakoortseks, wesi — see oli kõik.“

Kõige oma eluaja saatis ta, peaga trellide taga wanguades ning joobnud meest ja ilust neidu kujutades, mööda...

Ja sellegi poolest see loom, ilma wabaduseta, walgufeta, õhuta, looduseta, pereta — armastas, armastas oma looma südamega, weel truimmine, kui inimene, armastas seda ole-

Raitsetraawis. *)

Ma seisan järjest igal ööl,
Siin kaitsetraawis wahitööl,
Kus kadetaw on iga tund
Döl mälestada ei wõi und.

Siin iga filma pilkmisel
Ma walwan järel waenlasel,
Et salamahiti ööfel ta
Ei saaks meil peale tulema.

Kõit öö siin piisfid pauguwad,
Ja kuulid õhus lendawad,
Siin kraawis neid ei kardata
Siin nende eest wõin warjata.

Kui raket kõuseb ülesse
Ja öö saab päewa walguse,
See kõigile siis hirmu toob,
Sel ajal waenlane siis lööb

Me kaitsetraawi pommifi
Mis lõhlewad nii hirmsaste:
Kui walju pitne kõrgatab
Me kraawid kokku pörutab.

Öö mööda läheb, ja hommitul.
Ei ole jälle rahu mul,
Siis summadanid tulewad,
Need pommideest weel hirmsamad.

Ja nõnda ööd ja päewad ka
Siin waenlast wastu seisan ma.
Ma siiski ikka elan weel
Ja wahest mäletab mu meel:

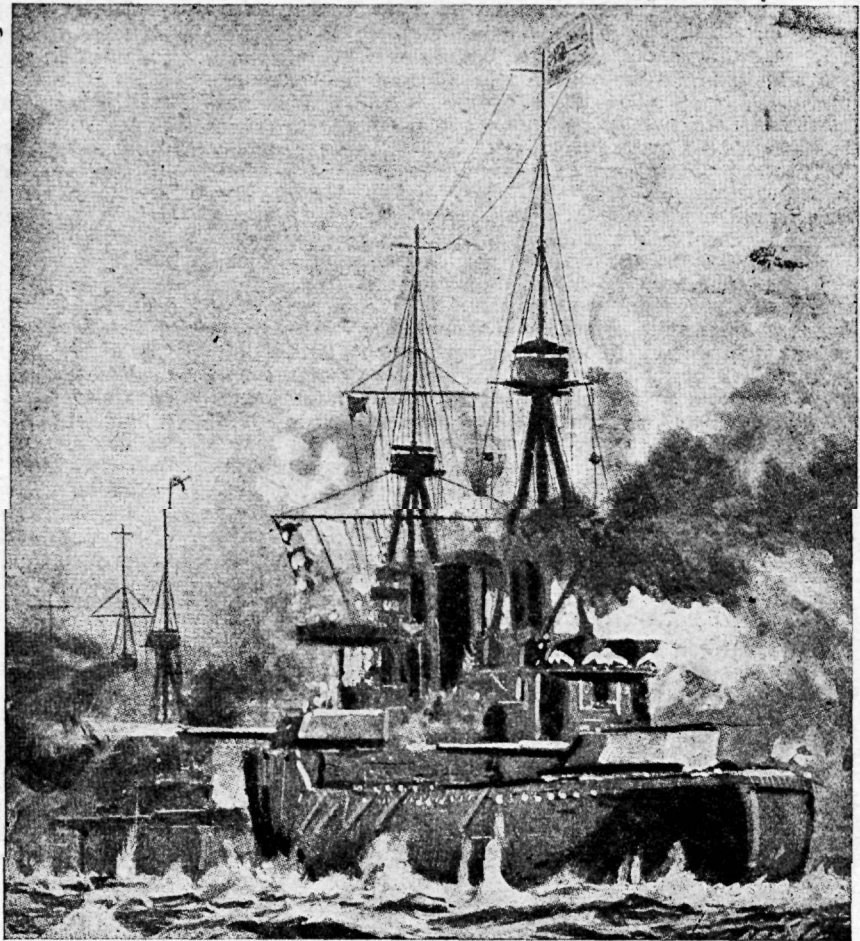
Et kodumaal mul kallim on,
Kes oli minu ülem õnn,
Ja temale weel tahan ma
Siin kuulide all elada.

Wõib olla, et ka tema seal,
Wast wahest waitfel õhtu a'al,
Wind oma meelde tuletab;
Mu õnne eest ka palwetab;

Et hoiaks taewas elus mind,
Ja puutama ei saaks surmalind —
Siis üksford teda loodan ma
Weel teretada rõõmuga.

Saan Tõugjas.

*) Eõjawäljalt meie saadetud. E. t.

Inglise sõjalaewad Dardanellides.

wust, kes teda waewas. Armastas teda truuwiste, kindlalt ja ausalt. Ta kannatas kõig hoobid ära, arwates, et nii jeda waja on. Ja kui aeg tuli — ilma wiibimata andis oma wiimase, mis temal weel anda oli — elu...

Jah, peab küll looma olema, et oma piinajaid armastada ja nende eest oma elu anda...

Jah, ja peab küll inimeseks olema, et niisuguseid ohwreid mitte hinnata mõista...

Heinrich Gè järele Cladiator.

Cesti sõjameeste kirjad.

16. juulil 1915 a.

Nagu Sa minu kirjast tead, olime meie peale *) wäljast lahingut teel W. poole, tegime wersta 30 ümber juba jala ära ja istusime S. linnas, kust elanilud wälja kolinud, raudteele ja sõitjate üle W-i S. jaamani. Alguses oli mõte, et läheme Riia poole, sest et tee see oli, aga S-st pöörasime ja sõitjate W. linnale, kus ka rongist maha tulime. P-st meie läbi minna ei saanud ja, nagu kuulda, olidki sõjajalad juba otsaga sinna jõudnud ja juudid olla neid hurra hüüetega wastu wõtnud. Etia jõudes ei olnud meie seisukord mitte kõige parem, sest et meie rood liijutdamisel ilma jookkraawideta jäi. Nii pidime magamata ööst ja ka äratäidetud umbes 30 wersta ümber teest, mis

*) waata M. M. nr. 49.

meie ringi tehes ära käisime, uueste tööle hakkama. On küll praegu ka poolakad siin töös, aga nendest-laijaworstidest ei ole mingit kasu.

Õöfel wastu 5. juulit. J. t. koha järgmisel ööl, olime aga terve rooduga jälle eelwahil, kus ka õige kibe lastmine eelsaltade ja jakslaste wahel oli. Schrapnellid lõhkesid ees ja taga, ei olnud minutitki rahu, ja weel kole-damaks tegi jeda asja ümberringi põlew ümbrus, mis õõpimebuses nagu üks ainus tulemeri wäljanägi, ei suitsu ega tulewahet kufagil. Peale selle lisasid lõhlewad schrapnellid ja sugasfid oma jagu koleduft juurde. Siis weel waesed Poola perekonnad, kes weel ei olnud jõudnud ära põgeneda, woorisid mööda maanteed oma nutwate naiste ja lastega, ja wähegi wõimaliku kaasawõetawa kraami ja loomadega. Ühesõnaga: pilt, mida kirjutada ei mõista, ainult süda läheb pehmeks ja pisarad tulewad silma, ehk sellega siin sõjas küll ära harjunud peaks olema, aga mis ja ikka ära teed, kui ja niisugust wiletust pead nägema, kus intimejed kõit waranduse ja kokukolbe peawad maha jätma ja tumedale tulewifule wastu minema.

Õöfel wastu 6. juulit saime mõnede tunnide blindaschi puhtusele ja ma jäin ka kõigest lastmise määrast hoolimata koha magama, sest et terwelt kolm ööd ja päewa enam magada ei olnud saanud. Hommitul, kui üles ärkasin, walutasid küll küljekondid, aga siiski tundsin ennast peale paari-tunnilist magamist palju kergema olema. Ainult kole külm märjade riiete pärast, sest et kõit see nädal järgimööda meil

wihma sadas ja kuskil kuuwatada ei saanud. Kui walgemaks läks, waatafin ma oma magamise ajet lähemalt järele, ja nüüd jain küljelontide walutamise põhjusest aru, ma olin pimebats kiwihuniu otsa sületäie õlgi wisanud, aga sellepärast oli ta mul magades nii pehme kui wedru-matratšid. Ka tundsin ma nüüd nälg, sest et kui eelwahts olime, siis meile juba järele tuua ei saadud, pidime kõit see aeg ilma olema. Ei aitanud muud kui tuli ülesse ja teed keetma, üks noor seltsimees jäi teed keetma, kuna meie, see on mina ühes teise seltsimehega meie jaostonnast, (nad on mõlemad poolatad ja ma saan nendega kõige paremine läbi) mahajäetud külasse jõögikraami otsima lätsime. Leidsime ka 2 kana ja mesipuuft wõtsime mett ja lätsime tagasi. Jõime meega teed ja, kui juba soojem hakkas, siis tõmbasime kanadel pead maha, noppisime süled ära, ja tulele! Warsti oli ka meil hea kanasupp walmis, sest et ka karulitest puudust ei olnud. Nii siis olime nagu mõnel pidul pika aja järele. Pärast jõomist käisid weel mõned kirsšid noppimas, ja saime ka weel maiustiti.

7. juulil oli meil kibe lahing käimas, ja õõsel wastu 8. juulit hakkasid sakslased peale tungima. Meie rood oli jällegi esimehel tulelinil. Kui lastmine algas, olin ma alguses nõnda äritatud, et terwest kehast wäriješin, aga aja-joohtul muutusin külmawereliseks ja ka tundsin, kudas wihahijesid, suurendasid ainult wihatuju ja, õnnets, ei puutunud mind ütski tuntawat, ja meie lõime waenlase tagasi. Kui waitsemaks jäi, tuli meid teise diwisioni poolt ära wahetama ja meie lätsime selle peale waatamata, et jällegi õõ ja päewa lahingus olime olnud, kohe teele ja käisime wersta 35 jala ära, (muudugi jälle wihma ja poriga, sest et wihm ei taha ega taha järele jääda) kuni R. D. linnateseni, kust igalt poolt erainimesed ära olid läinud, kus raudteele istusime ja kewadel tulnud teed tagasi sõitsime, kuni W. linnateseni.

Õsimene nähtus, mis jaamas meile filma paistis, oli hull haawatuid, neid, kes raskemalt haawatud, kanti raamidil sidumise-barakkidesse, aga kes saiwad, lätsid ije. Nende käest kuulsin, et siit mitte wäga kauget kibe lahing R. jde kallastel juba wienidat päewa käimas on, ja et jõe üleminetul paljud haawatud ja surma olla saanud, aga ka sakslaste kahjud olla määratumad. Ka meie ajusime juba mõne tunni pärast sinna poole teele. Wersta 10 ära käies ühes suures Poola E. külas jäime seisma. Siin on weel elanid alles sees, ainult juudid kihutatakse kõit minema. On ilus külale jõekehe kaldal ja, Zumal tänatud, ka ilus ilm, ni et jain ennast ja ka peju kolme nädala tagant jälle lord puhtaks pesta, oli juba üsna must. Nüüd on mul jälle puhas peju seljas ja weel üks wahetus kottis ja tunnen ennast pärast pelemist, juufselõitamiist ja habeme-ajamist nõnda wärskle olewat kui ei ammugi enam.

Kattasime siin omale koopaid kaewama, sest et sakslane meist mitte kauget ei ole ja lahing ikka weel edasi kestab. Kella 2 paika 11. juulil saime täju natutene maad, umbes 2 wersta ümber, tagasi minna, suurtekkide kaitseks, kus ka omale wäike jooksukraawi kaewasime, siin wiibisime õõ ja päewa. Õim oli terve 12. juulil ja ka õõ wihmane; kui meid ära wahetati, lätsime alguses metsa, kus meie paar tundi wihma käes ootasime kuni pimebats läks, et siis walmis jooksukraawidesse minna. Lätsime siis ka sinna, aga ei leidnud muud eest kui ühe lihtsa kraawi, pidime aga jälle ije tööle hakkama ja tegime omale lastkaugud ja katuse peale et püsiti ja shrapnelli kuulide eest kaitset leida, ka natutene wihmaraju jaada, sest olime nii marjad ja porijed et enam ühtegi kuwa kohta ei olnud.

13. juulil hommikul kella 6 aeg saime kätü, et peame kella 8 aeg peale tungima hakkama, aga pärast tuli käst et meie 4 bataljoni reserwi jääb, kuna aga teised peale tungiwad, ühes teiste pooludega.

Nii hakkas ka umbes kella 4 aeg suurteki batarei meie teed walmistama, ja kella 8 pauu astusid juba esimehed meeste ahelad üle jooksukraawide teele, waenlasele ligemale, kes ka warsti neid tulega terwitama hakkas. Alguses tungisid meie mehed suure süüdega jõudjalt edasi ja sakslane ldi taganema, kuna juba kohe algusel 50 mehe ümber wangisid saime, aga ju lõuna ajal on juba kuulda, et seisutord

raskemaks läheb, sest et sakslane wastupealetungimise ette on wõtnud, aga siiski wõimalik on teda kinni pidada, ja juuawad ka juba haawatud kohale, olla ka surnuid.

Õht meil küll praegu jooksukraawis wiibime, ei ole meil jugugi parem seisutord, sest et waenlane harilikult kõige pealt reserwi ja batareide peale oma suurteki tule juhib ja neid ära häwitada katsub. Praegu wihijeb ja juhijeb meie peade kohal nagu mõnes mesilaste pesas, kus wahel tanged paugud nagu äikele kargatused kostawad. Õnnets ei ole weel liig ligidal pommisi lõhkenud, ei saa weel diget sihti kätte. Meeldse on Saksa suurtekiwägi wilts sihtija, püsituulide ja shrapnellide wastu on praegu ikka natuke kaitset, aga raske suurtekkide, jugasside ja gaaside wastu jeda juba leida ei ole. Nii siis on ka kõit meie mehed, asja tõstet seisutorda arusaades, tõstisid ja kahwatanud nägudega, ja mitte ütski ilmaaegne sõna ei libise meil üle huulte, ega ole ka naeratuft näha. Mina tunnen ennast praegu ka üsna rahuliku olema, aga kui käst pealetungimiseks anti, ldi küll süda natutene kipitama ja ühe sekundiga käisid kõitjugaufed mõtled peast läbi, mõtlesin oma kalli perekonna peale, endise elu ja olu peale jne., aga imelikt, mida suuremaks hädaoht ja lahing läheb, jeda rahulijemaks ma jään.

Lahing kestab hirmsa häwitusega kuni hilja õhtuni edasi, mõlemal pool on kaotused suureb, aga siiski oleme jõudnud waenlast kinni pidada, 14. juulil hommiku anti meile käst walmis panna ja warsti wälja astuda, 2 bataljoni lätsi wälja ja heitis ennast ahelasse. Siis liikus ta roodude wiisi ahelas edasi. Waewalt olid nad aga paari saja jammu ümber ära käinud, kui juba näha oli, kudas mõned maha kukkusid ja warsti tõid ja sanitarid raskeid haawatuid jooksukraawi, kuna kergemalt haawatud ije tulid.

Meie suurteki batarei töötas ka täna tubliste, kuna Saksa oma alguses waitis, siis aga jeda ägedamalt tulid andma hakkas. Ühe shrapnelli killu läbi sai ka kõrwalt blindashi mees jooksukraawi suus haawata, ta jdi parajaste teed kui shrapnelli kild tal hambad sisse ldi.

Lõuna pauu jäeti pealetungimine ajutiselt seisma, ja pealetungiwad mehed kaewasid omale sinnaasasse, kus nad seisma jäid, ka jooksukraawid, nii head kui said, kuna sakslane ka eemal ennast olla kindlustanud.

Nii siis, armas sõber, jäi mul ifistikult pealetungimine praegu kaaja tegemata, aga kui kauaks see filmatirjalikt rahu meil siin olema saab, ei ole teada, kuna aga paremal tiival lahing ikka wanamoodi edasi kestab.

15. juulil, s. o. eila, olid ainult wastastiktufed lastmised, ja ka täna, kus ma jeda kirja lõpetan, on meil dige wagane, wdi on see ainult waitus tormi eel.

Muudu elu siin laita ei ole. Kiršid ja marjad on juba siinpool walmis, õunad aga mitte, jõõme kirsšisi ja marju ja ka, kus juba maha jäetud ja põletatud talud, sealt saame mett ja ka kanu, nii et päris pulmasõõki wahel saame, leidub ka wahel mõni pöršas, siis ajume tale kohe kallale, ja warstigi on hea pöršapraad walmis, ja, nii nagu näed, jõõgi puudust ei ole.

Ka saime praegu teada, et sealt, kust meid ärawahetati j. o. P. tagasi, sakslane jällegi oma wanasse kohta, kust meie teda oma taganemisega wälja meelitafime, et jundida omast kaitsejõukorrast wälja tulla, tagasi on kihutatud ja weel pealegi edasi, nii et nüüd E. jällegi meie käes on, ja ka D. linnatene, mis meie wanadest jooksukraawidest mõned werstad eemal ja sakslaste käes oli, nüüd meie wägede käes olla. Tänu Zumalale, et wiija sakslane jällegi natute õpetust sai, peats ta ometi lord ära wäljama ja kõigile see ammu igatsetud rahu kätte jõudma, et siis jälle inimese moodi elada saaks. Terwitades Leonh. Kaasik.

17. juulil lahinguhinikt tulnud teate järele on E. Kasik shrapnelli lõhtemisest pörutada saanud, kusjuures shrapnelli killud tal püsillae ja moonatoti ära lõhtunud. E. t.

Jalapallimängu õpetus

pliltidega. Hind 40 kop. Käsiiraamat algajatele ja mängijatele. „Teaduse“ raamatukauplus Tallinnas Harju ja Nüütki uul. nurgal 46/15.

Jüri Teder,
Woorust.
Egewas sõjawäes.

Hans Teder,
wabat. Woorust.
Egewas sõjawäes.

Julius Riidemann,
Narwast. Egewas
sõjawäes.

Johannes Kännik,
Narwast. Egewas
sõjawäes.

Paul Karindoff,
W. Meßst.
Egewas sõjawäes.

Aleksander Klaason,
Weinfärwe w.
Sõjawätsjal.

Mihkel Miit,
Kaplast. Georgi risti.
Sõjawätsjal.

Hans Kalmus,
Päärdu w.
Sõjawätsjal.

Friedrich Pusepp,
Wõrust.
Kirjutaja sõjawätsjal

Eduard Rint,
Idemalt.
2. mail teadm. kadunud.

Johannes Kraut, alamohwitser.
Sõjawätsjal.
Pawel Iwanow, Sanitar. Ege-
was sõjawäes.

Johannes Alber, a'amohw. Suuremdisa w.
Georgi risti. 23. weebr. teadm. kadunud.
Julius Lomband, Warangu w. Teadmata l.
Johannes Rebane, Umbra w. Patsaretis parand.

Karla Walk,
wabaf. Albu w. Saaw. A. all
teadmata kadunud.
Jaak Walk,
3. weebr. A. all
teadmata kadunud.

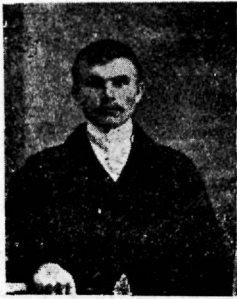
Aleksander Truu,
Põide w. 11. jaan. W. all
langenud.

Willem Priimann,
Sõgiso w. 18. mail
langenud.

Joh. Linawästrik,
Kurna w. Satsl. wastu
wõid. langenud.

Jüri Prusepp,
Riiu w. 31. det. suurütti-
tuuli läbi langenud.

Martin Rei,
efr. Nõmklä w. 18. jaan.
W. all langenud.

Johannes Treiwärt,
Riisiperest. Sassa wäe-
rinnal haawatud.

Jakob Pahman,
Reeruti w. Põrutatud.
Lüeste sõjaväeljal.

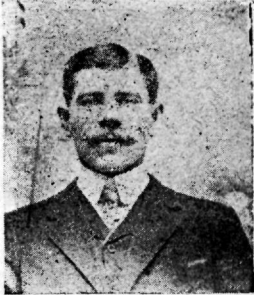
W. Märtmann,
Wõru-Meekist. Saawat.
Lüeste sõjaväeljal.

Woldemar Naus,
Waimastwere w. Kolmest
koh. haaw. Lüeste sõjaw.

Anton Nõmmik,
W.-Wändraft. Sellast
koh. haawatud, tobus warand.

Alef. Selli,
Sallingu w. 20. okt. kuest
ja jalast rast. haaw.

Mihkel Weber,
Närjamaast. Witebetis
haigemajas.

Jaan Lohf,
Wõsikult. Nowembris
haaw. Lüeste sõjaw.

Theodor Krus,
Nepatu w. Nojwa
haigemajas.

Jaan Simson,
wabat. Kerna w. 26. now.
haaw. Lüeste sõjaväeljal.

Rudolf Truberg,
Andla w. R. all peast ja
taelast haaw. Georgi aur.

Jüri Lamm,
Abroka w. 10. okt.
haawatud.

Eduard Braun,
Samma w. Teist korda
sõjaväeljal.

August Trellmann,
Ratwi w. Tegewas
sõjaväes.

Eduard Anni,
Paide tr. 3. märtsil
haawatud.

Alef. Wahesaar,
Wõsikult. Sõjaväeljal.

Georg Sätt,
Waiwarast. 6. sept. haaw.
Lüeste sõjaväeljal.

Martin Strous,
Sõhwi w. Tegewas
sõjaväes.

Rudolf Sätt,
Narwa-Idesuust.
Tegewas sõjaväes.

Hindrek Klepp,
Sõrgu w. Sõjaväeljal.

Gustaw Palling,
Tallinnast.
Teist korda sõjaväesjal.

August Saar,
Tallinnast. Jaroslavis
parandusel.

Johannes Brandt,
Tallinnast. Teist korda
sõjaväesjal.

Peeter Mihelson,
Riikelonna w. W.-Saap.
sõjas oln. Sõjav. sanitar.

Leopold Lesmann,
Tallinna kr. Siberi kätt,
tobus parandusel.

Mart Meinwaldt,
Riisiperest.
Tegevas sõjaväes.

Joh. Esfensohn,
Narwast.
Tegevas sõjaväes.

Iwan Oland,
Wõsitust.
Tegevas sõjaväes.

Jatob Esfensohn,
Narwast.
Tegevas sõjaväes.

Bernh. Hanimägi,
Saru w.
Sõjaväesjal.

Joh. Lesmann,
Tallinna kr. Põrusatub.
Kodus parandusel.

Aleff. Tiimann,
Tallinnast.
Teist korda haawatud.

Peeter Uibo,
Saani w. B. all mõlemist
kõest haawatud.

Heindrik Pawelson,
Tammiste w.
Wäljalatjarettis.

August Ott,
Kõhla w. Kõest haaw.
Wäeteenist. wabastatud.

Anton Kuuw,
Rõitalt.
Tegevas sõjaväes.

Aleksander Bares,
Rõitalt.
Tegevas sõjaväes.

Johan Raps,
Pärnust.
Tegevas sõjaväes.

Woldemar Mürsep,
Tallinnast.
Ratsawäelaseks sõjav.

Hans Päts,
Kõhla w. Gaardiwäe-
laseks sõjaväesjal.

Saja aasta eest. Napoleoni hülguse lõpp. Wang Napoleon jõuab „Vallerophoni“ peal Londonisse.

„Sa tuleb!“

Hans läks... Minult ta hall, tugew selg paistis veel mäekingul tagant, ja lai kaabu liikus tuule läes. Ja siis?... Siis leeras ta veel ümber, veel korraldus ilmud ta mehine nägu läbi kaseotsjade nähtawale ja tugew käsi lehvitas kaabu... Siis mattis mäekünt ta oma alla. Minult kaht kohises taja mäekingul ja liigutas olsti...

Emate istus kase all pingil, käed ristis, sõrmede wahel wärste kaseots ja mõtles... Kõik see on tal alati filmade ees ja iseäranis veel nüüd, kui päiksekeri lumab seal lepitu taga, kui tuul taja kortsunud otsaesisel hallisi juukseid liigutab, kui kaht peatohal kohiseb ja latwas linnuke halebaste siristab...

Nii terwelt tuleb see kõik ette, et emate nutab... Pissarad woolawad wabalt alla kaseotsja peale ja hülgawad seal õhtuse päikese punatal paistusel.

Päike waob, waob... Minult punane äär paistab veel lepitu tagant.

Eht istub Hans ta praegu kuskil kase all, ja mõtleb tema peale...

Nii mõtleb emate. Kana istub ta veel seal, õhtab, waatab punaseid pilwoid, mis lepitu kohal hõljuwad, ja nutab... Kaseots hülgab hõbedatest pärlidest...

Alles kui kõlab peremehe hääl, ematest tuppä kutsudes, ärkab ta mõtetest, waatab veel kord sinna, kuhu päite waos ja tippsid siis karmeste tuppä.

Wäljas puhub nüüd kõle tuul ja keerutab lund mäekünkal. Kaht on õksad lume all longu lastnud, ainult latro pühad ennast wihajelt loormast wabastada. Püü, mille peal ema istus, on lume sees, ainult pealmine laud mustendab...

Emate istub nüüd õhtuti ahju ääres, sitfiratit peas, käed ristis ja wahib tumawasje tulesse. Nagu oleks see tuli nüüd päite, mustendawad latid ta pea kohal mäekünkal kohiseb kaht, ja see mustaw nurr, kuhu tuli helka jaa-dab, lepit...

Ja mõtleb Hansu peale. Kudas ta kujutud kindad läes,

willased sokid jalas ja tume punane kampsun sineli all, koopas istub, eht ta tulewalgel, ja mõtleb emate peale...

Hans ju kirjutas, et ta koopas magab ja et tal wiga midagi ei ole, soowib ainult, et ema liiga ei kurwastaks, eht Jumal aitab...

Ja emate, kui ta tule walgel selle kirja laua pealt wõtab, jeda teeb ta sagedaste — kui ta neid rutuga kirjutatud ridasi waatab, siis hakkawad suunurgad kramplikult tujukutama ja filmadest jooksidid pissarad, kui neid seal veel oleks.

Kuid tal on ju kindel lootus: Hans tuleb pea tagasi!

Jälle on lumi kadunud. Kaht kohiseb hüirekõrwas lehestes, mäekingul hajendab madal rohute ja kaugele lepit mühah juba...

Emate istub nüüd päew otja siin. Kortsusi on ta otsaesisele rohkem ilmunud, filmad on sügawamale pealuusse wajunud ja käed warijewad, kui kaseotsja kinni hoiawad.

Hansust ei ole ju tütil ajal enam midagi kuulda olnud, kirja pole tulnud, eht küll Willem tihti wallamajas läis.

Läna läks Willem jälle sinna ja emate sūdamest läib wärin läbi, kui Willem mäekünka tagant nähtawale tuleb.

„Noh, kas on?“

Emate küsib jeda nüüfugusel hääsel, nagu usuks ta kindlaste, et Willemi tastus kiri warjul on.

Willem nägu on tõsine, kaabu on sügawaste pähe tõmmatud, ja ema märkab, et tal wõdras waade on.

„Jah on.“ Nende sõnadega tõmbab Willem lahtitehtud sinise ümbriku tastust wälja.

„En?!“ Ema kargab pingi pealt ülesse ja jookseb Willemi juurde. Wusjutada, kallistada tahab ta jeda kirja, nagu oleks see Hans ije...

„Säh, aga jeda pole mitte Hans kirjutanud, see on Mäe Mihkli kiri, ta teatab, et Hans tema kõrwal on langenud, „ema!“ on ta kõige wiimats hüüdnud ja, siis on ta kase alla maha maetud...“

Ema waatab, waatab, kaseots kukub ta käest maha, suunurkadesse ilmuvad sügawad kortsud, ja hääletult lan-

geb ta pingi peale. Kuid siis hakkab ta kõwaste naerma, ja haarab kõwaste taseotstest kinni. —

„Ara waleta! Ta tuleb!“

„Ema istub nüüd jälle kase all, waatab kui päike looja lähed, kuid ta ei mõtle enam. Ta ainult loodab... Silmi pigutamata wahib ta päikese helepunasesse terasse, tõstab kuuwetanud käed taewa poole ja hüüab:

„Hans tule! Ma ju ootan!“

„Willem waatab seda ukse pealt ja pühhib päiwitanud palgelt pisara...“

„Ema on mõistuse kaotanud!...“

Nüüd votab ta veel rohkem. Teda nüüd enam wälja ei lastagi. Toas wahib ta mõtteta ühte nurka, haarab siis lanast ehk pingist kinni ja nutab:

„Minu kallid Hans! Tulid ja ometi!“

Kuid siis märkab ta oma elstist ja tõutab pingi põlastusega emale.

Dõsel, kui kõil magawad, tõuseb ta tasalesti woodist, lähed õue, ülesse mäekingule kase alla, waatab sinna poole, kuhu päikene kadus, kuulab kudas last peatohal tasalesti ka-hüeb ja kaugel õõpik lastutab.

„Hans, tule ometi!“

„Willem teab kudas ema kannatab, ainult Willem teab, kudas emale Hansu armastab. Ta teab, et emale õõpiti kase all käib ja Hansu hüüab — ja Willem pühhib ta wahest pisara filmist, kui keegi ei näe... Peats keegi ometi emalest päästma neist kannatustest!...“

Siis tuleb Willemil mõte...

Ühel õhtul toob ta tagakambri oma wanad soldati riided ja seab nad kase õõpide külge, mütsi ka nende peale...

Dõsel, kui kõil magawad, tõuseb emale tasalesti ja lähed ära. Õht on soe, tuul paitab emaleste õhtuwat nägu ja kase kohin juhhib waate oma peale.

Siin jääb ta seisma, haarab kase käega peast kinni. waatab weel ja hüüab:

„Hans!“

Ragu wõidurikas pasunahääl kõlab see läbi wäike õhu.

Emale jooksed, nagu ta eme pole jooksunud, haarab siis kase käega kase küljes rippuwatest riidest kinni, katab neid soojade piisaratega ja emalikkude kallistustega...

„Hans, tulid ja ometi!“

Siis rauged emaleste jõud, jõuetult langeb ta pingile, filmad waowad pikkamisi kinni ja krampplikult kokkupigistatud käed lasewad riided lahti...

Rõõl lehwib õnnelik naeratus...

Willem tuleb ruttu kase tagant wälja, wõtab ema külma koha õrnalt sülle, ja sirinal jooksed pisarad üle me-hise näo...

„Ema on päästetud!...“

Kaugel aga, kus aurawad werewäljad, liigutab tuul lihtjat puuristikest hauatükkal, mille pea kohal mühab last...

Mits.

Polgukipu õnnistamine Montenegros.

ja peenete näojoontega, mis nii wäga kaugeste teisi, õrnalt armastud näojooni meelde tuletasid.

Pierre Klodel tegi omale selgeks, et ta tiitre jaoks elama peab. Kuid õrnale tuletas liiga kaugeste ema meelde: tema ligiolek aina õhutas wana haawa, ja ta otsustas teda parem kinnisesse õpafutufesse (panstioni) panna.

See aga andus üleni tegewusele ja töötas, et unustada. Kuid ei töö ega aeg, need, kuulu järele, kõigeparemad hingehaawade parandajad, ei suutnud tema leina ja kurbust wähenendada.

Uppi tuli juhtumine ja tõi tagasi lootuse õnne peale, mida ta omal jäädawalt kadunuks pidas.

Sel ajal kui ta Marne kallast mööda pikkamisi wakkali poole sammus, äratas teda mõtetest ahastaw, läbilõikaw tarjatus.

Ta tõstis pead ja nägi kest jõe naisterahwast woolusega wõitlewat. Naisterahwas oli paadifilla peal seisnud, see oli murdunud ja naisterahwas jõkke kuffunud, kus nüüd woolus teda alla ahwardas kistuda.

Ragu kinematografis wilksatas nüüd jälle Pierre Klodeli peast läbi tema naise hullusaamine, kellel paat lõbusõidul ümber läinud ja ta kiwina põhja wajunud, enne kui teda päästa juudeti...

Järeldõmlemata kargas Pierre Klodel wette, ja, kuna ta hea ujuja oli ning peale selle enesele alalõpmata etteheiteid oli teinud, et siis, wiieteistkümnne aasta eest, oma armsamat päästa polnud suutnud — läts tal õnneks sellest õnnetust just sel filmapilgul kinni haarata, kui see, wõitlusest wäsi, põhja hakkas wajuma.

Noor neiu, kelle ta surmasuust päästnud, oli imeilus, heast perekonnast, rikas, ja, õnneks, oli ta siida seni weel waba.

Naisterahwas, keda ta päästnud, ei wõinud Pierre Klodelit huwitamata jätta. Ja naisterahwas omalt poolt waatas ka lahke pilguga oma päästja peale, pealegi kus see weel wana ega inetu ei olnud — nimelt oli truudus naise mälestuse wastu Pierret lõbudest ja ualast eemale hoidnud, mis tema jõudu ja iludust kiiremine oleksid aitanud närtstada.

Uhe sõnaga, mis sündima pidi, see sündis. Kuu aja pärast olid Pierre Klodel ja Kloudine Pastal laulatatud.

Wiisakupe pärast, mis ehk natuke liialdatud aga seda enam arusaadaw, ei õelnud Pierre oma pruudile, et tal täiskaswanud tiitar on, kartes, et see noore naise õnnekoitu ehk tumestada wõiks. Utelda jõuab ju ikka weel omal ajal...

Nasta läts mööda. Noor abielupaar elas wäga õnnelikult. Pierre armastas õrnalt oma naist. See omalt poolt wastas weel siidam! kuma armastusega. Peale mesitunud,

Wõistleja

Prantsuse keelest.

Kui meeletu ja kibe juhtumine korraga Pierre (loe: Pjer) Klodelilt naise riisus, langetas ta meeleheitmisese ja arwas, et ilmastki enam troosti ei leia.

Siiski, peab ütlemata, ei kaotanud ta ju kõil.

Tal jäi weel Luluu, wäike ja õrn, 15-aastane tiitreke, imeilus neiu, wallatu ja lahke, wakkjate lainetawate juustest

Salka militarismus, ehk luupainaja, kes terwet Europat juba aasta otja rõhub.

mis reisudes ihest ilusast maakohtast teise veel ilusamasse ligi aasta pikkuseks wenis, asus noor abielupaar Pariisi, kus rõõmsalt ja õnnelikult elasid. Minuski pilwele ei tumestanud nende abielu taewast. Pierre pühendas kõik waba aja naisele, tuli wara koju, ei jäänud lõuneks ilmast hiljaks — ilhe sõnaga, oli eeskujulik mees.

Kuid kord, wähe sellest, et terwe tunni lõuneks hiljaks jäi, ütles ta veel naisele, et ta õhtul õigeks ajaks koju ei jõua, sest et tal palju libedaid asju talitada olewat.

Klaudine tõmbas pifut mosi, kuid ei olnud rahutu — palju on ju asju, mis ärimeest teinekord sunniwad päewadekaupa kodust eemal olema. . . . Siiski aga seisis ta filmades, kui mees pealesõunat ära läts, pisarad. . . .

Pierre märkas seda, kohmetas, noomis siis naljatades naist, hakkas siis meelitama ja oma taskurätikuga ta filmi kuuwatama. Kuid rätikut taskust wõttes, ei pannud ta tähele, et ihklast kirja wälja tõmbas. Ja Klaudine, kes teda veel uskeni saatma läts, ei märkanud ka midagi.

Alles kui ta saaki tagasi tuli, nägi ta roosa kirjaümbriliku waiba peal; kumardas ja kahmas kirja, nagu kull, saaki tabades.

Kirjaümbriliku hõljus head lõhna, peenikest lõhna, tingimata naisterahwa oma. Ka käekiri oli naisterahwa oma, peenike, ilus. Nurga peal oli kirjutatud: Oma kätte. Sra Pierre Klodel, kaubandunik, Grand Armees uul. № 307, Paris.

Klaudine muutus näost, kahwatas lumawalgeks ja toetas ahju najale, et mitte kukkuda. Kirja aadress ei olnud mitte elumajasse, waid kontoris.

Mis see tähendab? Tema mees, niisugune eeskujulik abilaas, saab naisele tundmata naisterahwaste käest salaja kirjafi.

Hambaid kokku pigistades tegi ta kirja lahti ja luges: „Mu hea, armas wanamees! On ju päris inetu, et Sa terwe kuu aega minu juures pole käinud, ja isegi mitte üht rida kirjutanud? . . . Ja ise veel wannud, et armastad, jumalad mind! Kas wõid nii unustada? Ma olen wäga, wäga kurb. . . .

Mis on Sinu Luluu patustanud, et tema wastu nii hooletu oldakse?

Kinnitan Sulle, et ma kurbastusest päris haige olen. Karistufeks käsin ma Sind, kui selle kirja kätte oled saanud, w i i b i m a t a — kuuled: w i i b i m a t a! — kõik asjad kus seda ja teist jätta, minu järele sõita, ja siis lähme seltsis õhtust sööma. . . . Ja tingimata lähme restorani, e r a k a b i

netti, — kuuled? Kui mitu korda Sa seda juba mulle lubanud oled? Pead oma eeskust juba lepitama. Selle asemel, et laks korda nädalas mind vaatamas käia, nagu ennemalt, ei näita Sa terwe kuu aega nagu. Kas ei ole häbi! Olesid ometi ennemalgi teatanud, nagu aasta eest, kui terwets aastaks Egiptusesse ja Itaaliasse sõitsid. . . .

Kui Sa tahad, et sulle andeks annaksin, ja jälle sind palawalt, palawalt suudleksin, loqu jüdamest, nagu Sa armastad, et Sind musutaksin, siis pead Sa kohe tulema — ja oma waest Luluu trööstimä, kes Sind jumaladab.“

Rahwatult nagu furnu, wiltu kistud näoga, wajus Klaudine tugitooli ja puhkes nuufsuma. Terwe ta õnn oli rufudeks langenud. Ta on petetud, mees petab teda ammu juba — sest selles äraneeatud kirjas on nende pulmareisust jutt. Ja kui osawalt ta seda tema eest warjata oskanud. Alatu! Kui õrnaks ja armastajaks ostas ta ennaft teha ja kometit mängida, kuna siida ometi teise päralt oli. Ja mispäralt waletada?

Siida ahwardas tal walu ja armukadeduse päralt lõhki minna. Tal näis, nagu oleks terwe ta elu purustatud, ja ta nuttis tagasihoidmata, kuni filmades enam pisaraid polnud.

Kell üksteist koju jõudes leidis Pierre Klodel naise tugitoolilt nagu sureja. . . . Ehmatades ruttas ta tema juurde, arwates, et naine haigeks jäänud, tahtis meelitada, pärida, kuid naine tõukas ta toorelt tagasi ja hakkas uueste nuufsuma.

Asjata palus ta põlwili seletust. Noor naine ei lausunud sõnagi, ainult nuttis libedaste. Pierre kaotas wiimaks kannatuse.

„Siis ütle wiimaks ometi, Klaudine, mis on? See on ju weider! Mis üle sa nutad? Kes on sulle kurja teinud?“

„Ta küsib veel! Häbemata! . . . Peale selle kui sa nii alatult, inetult mind petnud oled. . . .“

„Mina sind petnud? Oled sa arust ära?“

„Põlastades tõmbas noor naine õnnetu kirja wõõ wahelt ja ulatas mehele.“

Roosa paberit nähes kohmetas Pierre efimesel filmapilgul, hakkas aga siis äkki naerma, ja nii rõõmsalt, et Klaudine omakorda segaseks läks ja ainult imestades tema otja vaatama jäi. Mees aga heitis sohwa peale ja naeris, naeris wastupanemata.

See wihasstas noort naist nõnda, et ta, rufikas piisti, tema peale kargas, walmis teda lööma. Kuid ta piidib naise käe hoo pealt kinni ja tõmbas ta oma juurde sohwa peale.

„Klaudine! Mu arm! Lase mind ometi seletada. . . . Ma olen süüdlane, muidugi, aga siin ei ole ju midagi halba.“

„Ja ta jutustas! — et tal täiskaswanud tütar on, kellega nad ülihead sõbrad on ja üksteist jumaladawad, et ta just noore naise päralt Luluu maha jätanud ja et see kiri nüüd tema käest on. . . .“

Teisel päewal said mõlemad wõistlejad tuttawaks ja warsti kõigeparemateks sõpradeks. **B. Pan.**

Denaturotsjetroföniks.

Sellest ajast peale kui wiina awalik müük ära keelati, oli kaupmees Wasjekopit kõik arstid, kwassi- ja komprekswabritud läbi käinud, ja järgemisi selle ja teise abil nendest tihthepeale oma pooletoopi piiritust saanud, nii et „jõdamaalusest,“ milleta ta jugugi läbi ei arwanud saawat, seni veel puudust polnud olnud.

Kord õhtul, kui ta toas istus ja libedaste wälja rehtendas, kui mitu sada rubla ta oma suhkru tagawara pealt

puhast saab, kui suhkru hind 16 kop. pealt 17 kop. nael kindlaks määratakse, astus tüdruk, nimekaart näpu vahel, sisse.

"Benihip Mansuli. Alhimiter ja ülesleidja."

"Soomib rääkida," tähendas tüdruk.

"Mis tema minust tahab?!" inestas Wafelopil.

"Ei tea."

"Kutsu peale..."

Tuppa astus palja pealaega isand, wurrub nagu kasfil, ja filmad kui tarakanil.

Käes oli tal niiküsi riist, umbes suure kohwitannu taoline.

"Mis on?" küsis kaupmees, külalistele tooli peale näidates.

"Täna... Ega meid siin keegi ei kuula?"

"Ei keegi. Peale teenija ei ole kedagi kodus."

"Waadake, ma töötasin uue apparadi denaturatsjontrofoniks wälja; siin ta on."

"Mis see minusse puutub? Midagi ei saa ma aru!"

"Kohu mõistate. Mitmed jõudab inimesed kannatavad selle all, et neil kodus nii palju "sõmmaalust" ei ole, kui teine lord just tarwis lähets. Rauase töötamise ja paljude kulutate katsete läbi läts mul õnnets apparatiwalmistada, mis denatureeritud piirituse mehifels 40 kraadiliseks napsuks muudab."

"Tõeste?!" kargas kaupmees tugitoolilt.

"Saate kohu oma silmaga näha. Kui sija apparati ülemisesse torusse pooltoopi põletispiiritust walada ja minutit kümme oodata, kuni piiritus rohtudefegust apparadi sisemuses läbi nõrgub, siis jookseb alt, kui kraan lahti teha, kõige puhtam naps wälja."

"On see võimalik?"

"On teil põletispiiritust kodus. Unustasin ise kaasa wõtmata."

"Küllap on. Naine keedab hommituti piiritusekõõgiga piima."

Kaupmees tõusis ülesse, läts teise tuppa ja tuli warsti tagasi, teeklaasiga põletispiiritust tuues. Alhimiter walas piirituse apparadi kaane augusti sisse ja ütles, seinatella peale näidates:

"Kümme minutit kümne peal."

Wahkides istusid mõlemad 10 minutit.

Alhimiter wõttis napsuklaasi, pani apparadi alla ja leeras kraani lahti.

Kraanist woolas wesiselget wedelikku.

Kaupmees nuusutas, maitset esitels sõrmeotsa pealt, wõttis siis suhu, pidas suus, neelas alla, nuusutas jälle ja ütles:

"Selge wiin!"

"Puhata selge wiin!" kinnitas alhimiter.

"Müüte apparadi ära?"

"Eks ta wõtan alles salaja tellimisi wastu: wõin teie jaoks kümne päewa jooksi uue teha."

"See on kaua! Müüige see ära."

"Ei wõi: mudel."

"Tähi kõik! Mis hind on?"

"Seitsekümmend wiis rubla."

"Ja kauaks ta ette lööb?"

"Selle järele kudas: puhastamise rohtudefegu jatkub kahetümne nelja pange jaoks."

"Wõtke raha!"

Alhimiter wõttis 75 rubla, andis mõnesuguseid näpunäiteid ja kadus.

"Viisa!" hüüdis kaupmees tüdrukut.

"Mis soowite?" ilmus see.

"Too mulle midagi süüa! Waata, ehk leiad kõõgist veel külma liha ja kurki."

Ja kaupmees sõi ja sõi. Ruus tubli napsu tuli weel, seitsmes aga oli juba poolit.

"Tore!" kiitis ta.

See oli 10. juulil, 11. juulil aga kutsus ta telefoni kaudu wiis, tuus sõpra oma poole abikaasa sünnipäewa peale.

"Ei tea, kas maksab neid mehi nii palju kutsuda, wiina pole," kahetsetes proua.

"Küllap sellega ka hakkama saab," trööstis kaupmees.

Salp.

"Kellner, andke midagi süüa."

"Ehk soowite teelt. Hästi maitswalt walmistatud."

"Wuih, misjugune jälkus!"

"Kudas nii? Päris wärske keel ernestega."

"Kui loll te ometi olete! Kudas wõin ma seda süüa, mis juba härjal suus on olnud."

Tüdruk saadeti põletispiirituse järele. Terwe tsetwertnoi kästi tuua.

Õhtul ilmusid külalised. Istusid roogadega kaetud laua äärde. Apparat seisis peremehe ees. Pibulikult pidas ta sisesehatuse uue ülesleiduse kohta ja wõttis sõpradelt aulsõna, et seda salajas peawad, mis nüüd näewad.

Eiis walas ta pooltoopi apparadi sisse, wõttis kulbuuri wälja ja hakkas wõtama, ilma et filmi uuri pealt oleks pöranud.

"Walmis! Olge heats, sõbrad, pange klaasid alla!..."

Kraanist woolas haifawat sinist põletispiiritust.

Ka kaupmees ise läts näost sinifels.

Üks sõpradest ei jõudnud wastu pidada ja plahwatas naerma.

"Pettis!! Pettis!! Kurat!! Masuurikas!!" kahmas kaupmees karwust kinni.

Külalised waatasid üksteise otsa ja naersid.

"Sigadus!" kargas Wafelopil ja wõttis laudlinast südametäiega nii kõwaste kinni, et apparat, munarood, kompotid, kringlid ja kõik pörandale plahwatasid. P. S.

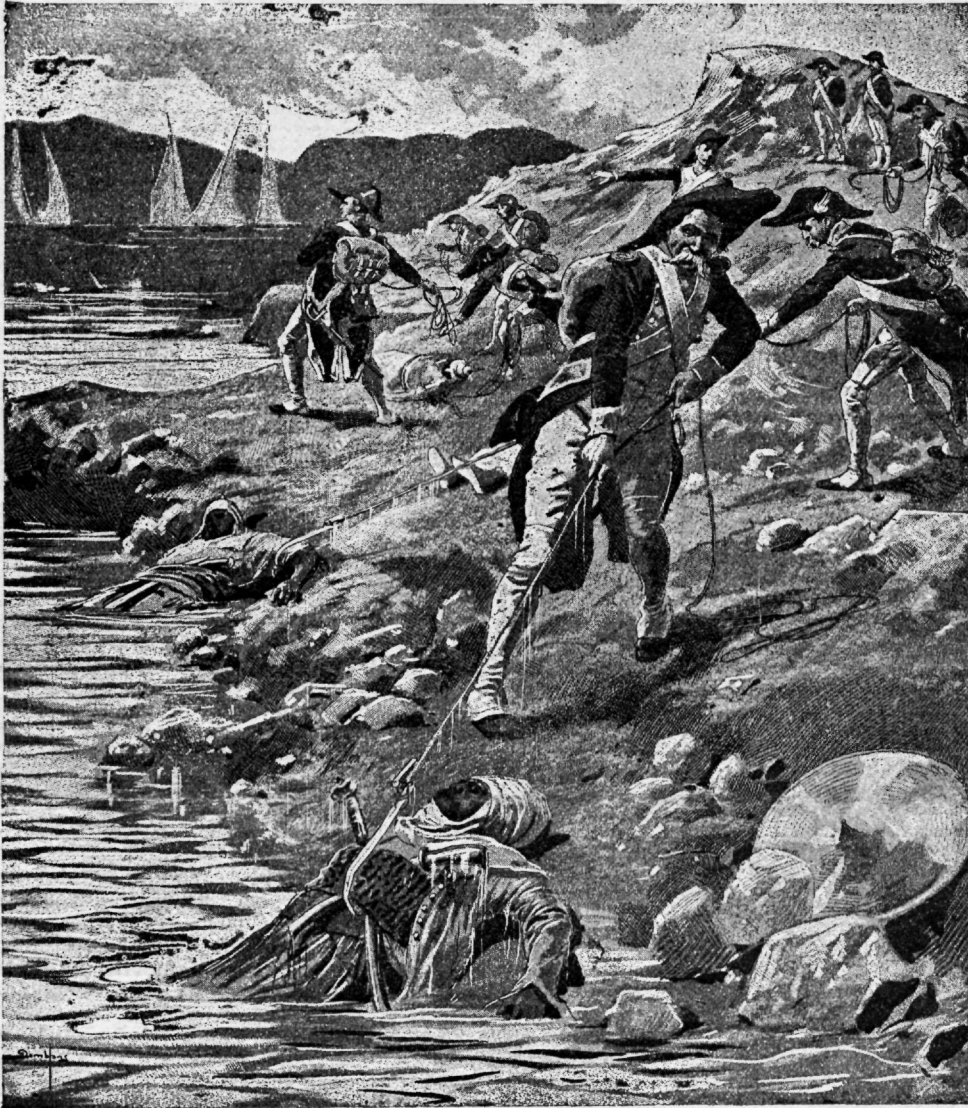
Erapooletus.

"Kuule, Jossel, sina oled ikka wa tark mees, ittle, mis on see erapooletus?"

"Mi wai, seda mina seletap kohu. Waata, kui kolm juuti magap ühes woodis kitsa waiba all, ja üks äärmine kifup see waipa oma poole ja teine äärmine oma poole, ja waata, see kes keskil magap, see olep see erapooletu."

Meie Matši järgmine (51.) sõjanummer ilmub 8. augustil.

Sõjad endisel ajal

Saja aasta eest. Napoleoni sõjakäigu ajal Egiptuses — uppusid fellah'id üle Niluse minnes ära, sest et neil kõigil palju kulda loormaks oli. Pärast õngitseti Napoleoni soldatid nad jõest välja, et kulda kätte saada.

Waled kõnekäänud ehk üksteise vastu käiwad sõnad.

„Ma tahan su elu magusaks teha“, ütles noor naine oma mehele, kui ta temale tema himuroa, hapukapsasup, lauale tõi.

„Elu on kurbmäng“, kaebas teegi kirjanik, kui ükski kirjastaja tema uut naljamängu kirjastada ei tahtnud.

„Müüd on küllalt! Enam ei taha ma sinu tujude mängupalliks olla“, hüüdis pats plekiwabriku direktor Lind oma abikaasale. Lind kaalus kümme puuda.

„Rohkem walgust, rohkem walgust!“ targutas kirjanik-futurist — siis kustutas ta lambi ära ja heitis woodisse.

„Terwisets ja pikka iga!“ hüüdis kalaranna-Zurka ja jõi sorokowka puupiiritust tühjats. Pooletuuni pärast heitis ta hinge.

„Müüd hakkas ma jälle otstast peale“, mõttes rätsepp Müit, kui ta äravusituid pükste tagant ülesharutama hakkas.

„Seda ei unusta ma iialgi“, ütles surmamõistetud timukale, kes tale kõie kaela pani.

Trill = Traal.

Waga soow.

Habemeajaja Waht on tapmise pärast profuuri nõudmisel surma mõistetud. Päew enne ärakuuldamist küsitakse temalt, et kas tal weel enne surma üht wiimast soowi avaldada oleks.

„Ah ja — ma soowiksin profuuriil habet ajada!“ wastas habemeajaja.

Kudas peab inimene hingama?

Kirjutanud Dr. G. Zoenelandt. Kopsuharjutused kõigile, kes terwed tahawad olla. Piltidega. Sünd 30 kop.

Ujatohane raamat:

Ujalilled, ilupuud ja ilupõõsad. 140 pildiga. Sünd 1 rbl. 50 kop., kõwas köites 1 rbl. 75 kop.

Meie Matsi aastatellijad saawad hinnata kaasa:

Seinatalender 1915. Teaduse tähtsamat 1915. a. — 15 f. Tallinna linna plaan — 25 f. 6 ja 7 Moosese raamat — 2 r. Elutungil awaldufused — 60 f. Seitsme liiduriigi hümnused — 40 f. Kodune kofk — 1 r.

Kaasanded, wäljaarwatud seni weel ilumata „Seitsme liiduriigi hümnused.“ saadetakse kohe peale tellimiseraha kättesaamist ära. Kuudewiis tellijad saawad kaasanded osakaupa.

N. B. Üksikute numbrite ostjaid palume lahkeste tähele panna, et neile ostmisel mõnda teist „Meie Matsi“ nime- ja kujulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.

Лезв. воен. цензурен. Wastutaw toimetaja Jakob Jaason. Wäljaandja J. Muut. M. Schiffer'i trükk, Tallinnas

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOOGU
AR